

Må 4.11. hade vi ett mycket intressant besök i Befolkningsskyddsmuseet på Broholmsstranden 16 B.

Vi fick bekanta oss med utrymmena, höra om hur det varit att skydda städer i Finland i ett historiskt perspektiv, bekanta oss med tekniska apparater etc. och se en högintressant film om "storbombardemangen över Helsingfors i februari 1944".

Bombardemangen verkställdes av det sovjetiska fjärrbombflyget ADD (**АДД**) som var direkt underställt Stalin. ADD tillhörde inte det sovjetiska frontflygvapnet VVS). Basen låg lite öster om Moskva.

	Antal flygplan som träffade sitt mål	Antal släppta bomber	Antal bomber
--	--	----------------------	--------------

6-7.2	785	6.990	280
-------	-----	-------	-----

16-17.2	406	4.317	100
---------	-----	-------	-----

Eldarna i Nordsjö vilseledde angriparna

26-27.2	929	5.182	290
---------	-----	-------	-----

Sammanlagt

16.489	670	Endast 4 %
--------	-----	------------

Förutom ett stort antal lottor och soldatpojkar, aktiv radioavlyssning hade man till sin hjälp även från Tyskland införskaffad modern radarutrustning och grova 88 mm luftvärnspjäser.

Helsingfors hade vid den tiden ca. 250.000 invånare men ca. 75 % av invånarna hade tagit sig till annan ort - ofta på landsbygden.

Luftvärnets taktik var bl.a. att skjuta spärreld framför de annalkande planen 4-14 km utanför Helsingfors. Denna spärreld var 1-1,5 km bred och sträckte sig till en höjd på 6-7,4 km.
Ryssarnas flygdischiplin var usel.

När kontrollkommissionen kom till Helsingfors var de mycket förbluffade över de blygsamma skadorna i staden.

ADD:s kommendör, flygmarskalk Aleksandr Golovanov blev därefter bestraffad av Stalin på ett säregt sätt:

Den 6 december 1944 (Finlands självständighetsdag!) upphörde ADD:s status som oberoende försvarsgren. ADD underordnades nu frontflyget VVS som 18. flygarmén (vid sidan av de övriga 17. flygarmeérna), och Aleksandr Golovanov blev samtidigt underställd sin rival, VVS-kommendören flygmarskalk Aleksandr Novikov.

Golovanov är den enda sovjetmarskalken som aldrig fick Sovjets högsta orden, "Sovjetunionens Hjälpstjärna"!

Här nedan ett referat av den krigstida ADD-bombflygaren, sedermera generalöverste Vasili Reshetnikovs besök i Finland i augusti 2004 (som under det kalla kriget var chef för det sovjetiska strategiska bombflyget, dvs Golovanovs sentida efterföljare).

Förslag till vidareläsning:

Ahti Lappi: Ilmavaara - Helsingin ilmapuolustus 1917-1944, Ilmatorjuntamuseo 2013

Martti Helminen och Aslak Lukander: Helsingin suurpommitukset helmikuussa 1944, WSOY 2014 (detaljerad fotokrönika)

Ville Jalovaara: Helsinki 1944 - taistelu pääkaupungista, SKS 2023.